

In februari 2014 stak historicus Mariëtte Kamphuis de eerste spade in de nog onontgonnen grond van haar biologische snijbloemenkwekerij bloemenakker in de buurt van Rotterdam. Nauwelijks twee maanden later, begin april 2014, presenteerde zij haar biografie *Met levend materiaal. Copijn 1763-2013. Tweehonderdvijftig jaar tuinlieden, boomkwekers, boomverzorgers, tuin- en landschapsarchitecten*. Op het eerste gezicht twee onverenigbare werkzaamheden. Wisselt Mariëtte Kamphuis de theorie in voor de praktijk?

Tekst: Anne Wolff Bron/fotografie: Mariëtte Kamphuis en Harm te Velde

Kwekerij bloemenakker: bloemen zonder bijsmaak

Met levend materiaal

Voor ons ligt de biografie, een kloek boek boordevol tekeningen, foto's en verhalen, gebaseerd op jaren intensief bronnenonderzoek. Mariëtte Kamphuis beschrijft een dynastie Copijn; over de eerste jaren, de tegenslagen, de winst en inventiviteit op groengebied. Het boek is meer dan een familiegeschiedenis, het toont ook tweehonderdvijftig jaar geschiedenis van het groenvak. Bovenal is het een verhaal van plantmateriaal: over de zoektocht naar nieuwe (en mooiere) soorten fruit, groente, heesters, bomen en bloemen. Het onderzoek naar het sortiment weerspiegelt de wezenlijke interesse van Kamphuis. In dit licht bezien is de start van een bloemenkwekerij bijna een logisch vervolg.

Beleef de seizoenen

Kwekerij bloemenakker voorziet niet in doorsnee snijbloemen. Het is zoals Kamphuis noemt "een kleinschalige, biologische bloemenkwekerij met een opgewekt en rijk bloemenpalet van simpele boerenbloemen en (akker)kruiden tot kinky cultivars, gekweekt op volle grond in samenwerking met de natuur." Er is in toenemende mate aandacht voor de herkomst van ons voedsel: waar, hoe en door wie

is het verbouwd? Dezelfde vragen kunnen worden gesteld over de herkomst van snijbloemen. Het blijkt dat de breed verkrijgbare snijbloemen afkomstig zijn uit massaproductie, zijn ingevlogen en veelal opgekweekt met veel kunstmest en bestrijdingsmiddelen. De markt vraagt om uniformiteit van bloemen: alles even groot, kleurvast en met een lang vaasleven. Met als gevolg dat het gros van de (geurloze) boeketten een steriele uitstraling heeft en ver verwijderd is van het geplukte boeket uit de tuin. Kamphuis bepleit een andere kijk op snijbloemen. Haar pluk (van) de dag is een letterlijke handeling, zo beleef je de seizoenen thuis dankzij de bloemen.

Kamphuis' boeketten zijn geurig. Haar kleurige kruidenboeketten met onder andere *Salvia*, munt, goudsbloemen, dille en venkel zijn letterlijk (en figuurlijk) om op te eten. Biologische bloemen hebben de naam kostbaar te zijn maar kies bijvoorbeeld voor enkele takken op een passende vaas in plaats van een even dure grote bos 'kiloknallers'.

Slow flowers

In Amerika en Engeland ontstond de *seasonal flower movement* met oog voor duurzame lokale kwekerijen met (inheemse) snijbloemen van

Linksboven: Een geurig, kleurig en smakelijk kruidenboeket van kwekerij bloemenakker.

Rechtsboven: Mariëtte Kamphuis wandelend over de akker.

Inula hookeri is een van de bloemenakker-favorieten. Alle stadia van de bloem zijn prachtig. Plantenjager Joseph Hooker vond de plant in de Himalaya en introduceerde de 'shaggy member of the daisy family' in de Britse tuinen in 1849. (Bron: www.birminghambotanicalgardens.org.uk)

het seizoen. Ook Nederland kent soortgelijke initiatieven. In 1993 startten Nancy en Ferry Kliphuis met Kliphuis Bloemen, biologisch geteelde bloemen, zij behoorden tot de pioniers in het vak. Sinds 2006 zijn zij met pensioen. "Nancy en Ferry zijn mijn adviseurs; zonder hen geen bloemenakker. Zij delen hun jarenlange vakkennis van het biologisch bloemen kweken met mij en ik leer veel van hen." Tijdens het gesprek in juli 2014 staan de velden van de kwekerij volop in bloei, de diversiteit is opvallend. Kamphuis kiest voor simpele bloemen, aromatische bloemen en kinky cultivars. Het resultaat is overweldigend. Varianten van eenvoudige afrikaantjes, *Digitalis*, torenhoge venkel, geurige citroenmelisse, veelbelovende grassen, graan, diverse *Salvia*-cultivars, *Dahlia*'s, knallende *Malva*, *Cosmea*, te veel om op te noemen.

De diversiteit biedt enerzijds bescherming tegen plaagdieren, anderzijds hoort het bij Kamphuis' empirisch onderzoek naar geschikte snijbloemen. Mariëtte Kamphuis geeft haar bloemen de ruimte, zij streeft niet naar uniformiteit maar naar natuurlijk voorkomende variatie. De nieuwe generatie bloembinders en bloemisten maakt juist graag gebruik van de natuurlijke karakterbloemen. Wandelend langs de rijen bloeiende bloemen oordeelt Kamphuis streng en rechtvaardig. 'Wobbly' bloemhoofden worden kritisch bekeken, een te snel uitvallende *Salvia* mag niet blijven, een wel heel malle *Dahlia* krijgt nog een kans. In de komende jaren ontstaat zo een eigen bloemenakkersortiment.

Verdieping

Een biologische bloemenkwekerij betekent per definitie seizoenswerk en in de wintermaanden is er sprake van relatieve rust. Mariëtte Kamphuis ziet in deze maanden ruimte voor onderzoek naar de achtergrond en herkomstgeschiedenis van de diverse planten waarmee de kennis van het sortiment van bloemenakker verdiept. Op deze wijze weet zij met haar bloemenakker theorie en praktijk te verenigen.

www.bloemenakker.nl